

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU
Szosa Chełmińska 30/32 87-100 Toruń, tel. 56 669-39-00, fax: 56 669-39-98
<http://www.wuptorun.praca.gov.pl>; e-mail: wup@wup.torun.pl

INFORMACJA LOKALNA O ZAWODZIE

INŻYNIER LEŚNICTWA

kod 213203

ZAKRES TEMATYCZNY INFORMACJI:

- 1. ZADANIA ZAWODOWE ORAZ PROFIL KOMPETENCYJNY**
- 2. SYTUACJA NA RYNKU PRACY – MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH**
- 3. ZAPOTRZEBOWANIE NA PRACOWNIKÓW – BADANIA PRACODAWCÓW, ANALIZA INTERNETOWYCH OFERT PRACY, BADANIA LOSÓW ABSOLWENTÓW**
- 4. PROGNOZY RYNKU PRACY – BAROMETR ZAWODÓW**
- 5. KSZTAŁCENIE W ZAWODZIE**
- 6. INFORMACJE DODATKOWE**
- 7. MOŻLIWOŚCI I WARUNKI ZATRUDNIENIA W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ**

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

2021
ROK WANDY BŁEŃSKIEJ
W WOJEWÓDZTWIE
KUJAWSKO-POMORSKIM

1. ZADANIA ZAWODOWE ORAZ PROFIL KOMPETENCYJNY

Inżynier leśnictwa (kod 213203) to jeden z zawodów i specjalności ujętych w obowiązującej od 01.01.2017r. klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy z 2014r. z późn. zm.¹

Do zawodu przygotowuje kierunek studiów: **leśnictwo**.

Inżynier leśnictwa prowadzi gospodarkę zasobami leśnymi, zajmując się ich eksploatacją i odnawianiem drzewostanów, kieruje działami gospodarki leśnej, prowadzi prace badawcze związane z gospodarką leśną, hodowlą i ochroną lasu.

Do zadań inżyniera leśnictwa należy:

- sprawowanie nadzoru nad określonym działem gospodarki leśnej;
- sporządzanie planów produkcyjnych;
- dokonywanie oceny zagrożeń dla zdrowotności lasów;
- podejmowanie decyzji o zwalczaniu szkodników upraw leśnych;
- sporządzanie planów urządzenia lasów państwowych i zagospodarowania lasów niepaństwowych oraz ich rewizja;
- przeprowadzanie inwentaryzacji lasów;
- sporządzanie dokumentacji rekultywacji terenów przemysłowych;
- szacowanie szkód w lasach, szacowanie wartości majątku leśnego;
- dokonywanie pomiarów geodezyjnych;
- sporządzanie leśnych map gospodarczych i przeglądowych;
- sporządzanie instrukcji wykonawczych;
- przeprowadzanie szkoleń;
- wdrażanie nowych technologii w leśnictwie;
- prowadzenie prac badawczych i analitycznych związanych z gospodarką leśną, hodowlą i ochroną lasu.²

Profil kompetencyjny³ dla grupy dużej: *Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych - kod 21*

Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych prowadzą badania oraz stosują w praktyce wiedzę naukową z takich dziedzin, jak: fizyka, meteorologia, chemia, nauki o Ziemi, matematyka, statystyka, biologia, rolnictwo, ochrona środowiska, inżynieria i technologia, architektura⁴.

Kompetencje to cechy osoby, które przejawiają się w działaniach prowadzących do wykonywania zadań zawodowych na wymaganym poziomie oraz w zachowaniach przekładających się na konkretne efekty, dzięki czemu są obserwowalne, podlegają rozwojowi poprzez szkolenia oraz nabyte doświadczenia w realizacji określonych zadań.

Dla grupy: Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych określono cztery kluczowe kompetencje:

1) Zdolności analityczne i podejmowanie decyzji – rozumienie złożonych sytuacji i relacji

¹Tekst jednolity Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2018 r. poz. 227)

²Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia

<http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

³NBK Narzędzie do badania kompetencji. Podręcznik dla doradców zawodowych. Warszawa, 2014

⁴Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy. Tworzenie i stosowanie. Warszawa, 2014

zachodzących pomiędzy różnymi elementami. Analizowanie informacji i danych, dostrzeganie zależności, wyciąganie na ich podstawie wniosków i podejmowanie trafnych decyzji.

2) Sumiennosc w dążeniu do rezultatów - wysoka efektywnosc realizacji zadań w ściśle określonym terminie i z należytą starannością, uwzględniającą własne kompetencje i możliwości. Determinacja w działaniu i osiąganie zakładanych rezultatów przez utrzymywanie odpowiedniego tempa oraz jakości pracy, nawet w obliczu trudności.

3) Gotowosc do podnoszenia kwalifikacji - otwartosc na wiedzę i na zadania umożliwiające jej zdobycie. Wykorzystywanie napotkanych problemów jako okazji do rozwoju. Chęć eksperymentowania i podejmowania nowych zadań. Staranna analiza sukcesów i porażek oraz traktowanie tych drugich jako cennej lekcji.

4) Obsluga komputera z wykorzystaniem Internetu - korzystanie z dostępnych urządzeń technicznych (np. komputerów, drukarek, skanerów) i aplikacji komputerowych do usprawnienia realizacji zadań. Swobodne przeglądanie stron internetowych w celu szybkiego dotarcia do informacji przydatnych ze względu na wykonywane obowiązki. Skuteczne wyszukiwanie w sieci potrzebnych wiadomości, formułowanie poleceń wyszukiwania w taki sposób, aby zapewniały szybkie dotarcie do źródeł na odpowiednim poziomie merytorycznym, bez konieczności sprawdzania przypadkowych rezultatów wyszukiwania.

2. SYTUACJA NA RYNKU PRACY – MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

W 2019 roku w ewidencji powiatowych urzędów pracy w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano 9 rejestracji w zawodzie inżynier leśnictwa (w tym kobiety – 22,2%). Nie odnotowano osób z tym zawodem będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

Wg stanu na dzień 31.12.2019r. w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostawało 5 osób z zawodem inżynier leśnictwa (w tym kobiety - 60,0%). Nie odnotowano osób z tym zawodem będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

W 2019 roku do powiatowych urzędów pracy nie zgłoszono wolnych miejsc pracy lub aktywizacji zawodowej w zawodzie inżynier leśnictwa.

BEZROBOTNI I ZGŁOSZONE WOLNE MIEJSCA PRACY LUB AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ W ZAWODZIE INŻYNIER LEŚNICTWA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W LATACH 2015-2019⁵

WYSZCZEGÓLNIENIE		2015	2016	2017	2018	2019
Bezrobotni zarejestrowani w okresie sprawozdawczym	ogółem	17	35	28	7	9
	w tym kobiety	7	14	9	3	2
	osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	3	3	2	0	0

⁵ Informacja przygotowana na podstawie Załącznika Nr3 do Sprawozdania o rynku pracy MRPiPS-01 Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności – dane za 2019r. Raporty z lat ubiegłych znajdują się na stronie WUP Toruń: <https://wuptorun.praca.gov.pl/struktura-zawodowa-bezrobotnych>

Bezrobotni według stanu w końcu okresu sprawozdawczego	ogółem	10	17	9	5	5
	w tym kobiety	4	11	6	2	3
	osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	1	3	0	0	0
Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej	zgłoszone w okresie	0	0	2	0	0
	aktualne w końcu okresu	0	0	0	0	0

Od 2015 r. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (obecnie Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej) zmieniło metodologię prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Według nowej metodologii zamiast wskaźnika intensywności nadwyżki/deficytu zawodów dokonuje się wyboru zawodów deficytowych i nadwyżkowych na podstawie trzech wskaźników: wskaźnika dostępności ofert pracy, wskaźnika długotrwałego bezrobocia oraz wskaźnika płynności bezrobotnych⁶. Wprowadzona zmiana spowodowała, że sytuacja znacznej części zawodów pozostaje nieokreślona – nie przynależy do żadnej z grup.

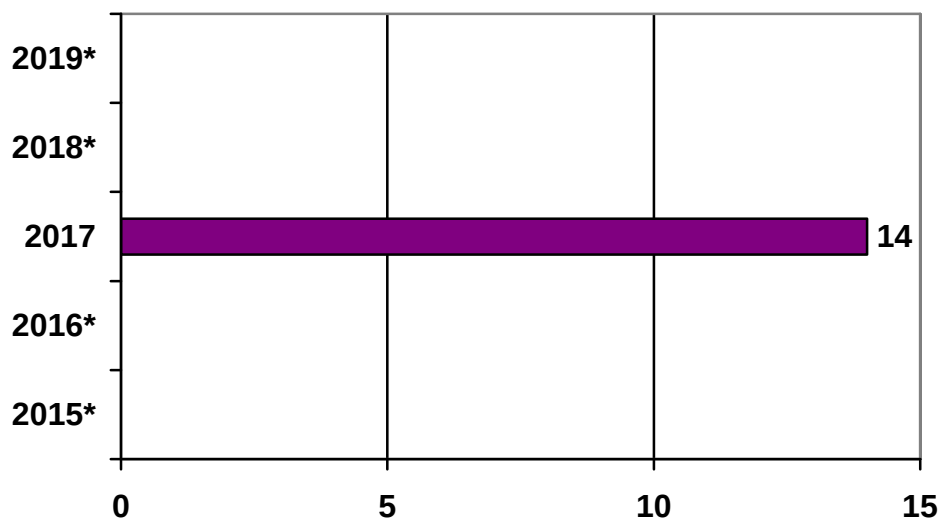
W I półroczu 2019 roku, w I półroczu 2018 roku oraz w latach 2015-2017 w województwie kujawsko-pomorskim zawód inżynier leśnictwa (*grupa elementarna: Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni*) **nie miał określonego statusu na rynku pracy**. Natomiast **w II półroczu 2019 roku** zawód ten został ujęty w grupie zawodów **maksymalnie nadwyżkowych** (dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje żadnych wartości). **W II półroczu 2018 roku** zawód ten został określony jako **nadwyżkowy**, tzn. taki, który odznacza się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy w danym okresie sprawozdawczym.⁷

⁶Wskaźnik dostępności ofert pracy: iloraz średniomiesięcznej liczby bezrobotnych danej grupy zawodów, w badanym okresie i średniomiesięcznej liczby wolnych miejsc pracy dostępnych w PUP i Internecie w danej grupie zawodów, w badanym okresie.
Wskaźnik długotrwałego bezrobocia: iloraz liczby długotrwale bezrobotnych w danej grupie zawodów, w końcu okresu i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danej grupie zawodów, w końcu okresu.

Wskaźnik płynności bezrobotnych: iloraz odpływu bezrobotnych w danej grupie zawodów, w badanym okresie i napływu bezrobotnych w danej grupie zawodów, w badanym okresie.

⁷Informacja o deficycie i nadwyżce dla wybranego województwa <http://mz.praca.gov.pl>

**LICZBA BEZROBOTNYCH PRZYPADAJĄCYCH NA 1 OFERTĘ PRACY W ZAWODZIE INŻYNIER LEŚNICTWA
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W LATACH 2015-2019**

*Brak wartości oznacza, iż w danym okresie w powiatowych urzędach pracy nie odnotowano wolnych miejsc pracy w zawodzie inżynier leśnictwa.

**BEZROBOTNI Z ZAWODEM INŻYNIER LEŚNICTWA WEDŁUG POWIATÓW
W LATACH 2015-2019**

WYSZCZEGÓLNIENIE	BEZROBOTNI WG STANU W KOŃCU OKRESU				
	2015	2016	2017	2018	2019
Województwo kujawsko-pomorskie	10	17	9	5	5
Bydgoszcz grodzki	0	0	1	0	0
Bydgoszcz ziemski	1	0	0	0	0
Grudziądz grodzki	0	0	0	0	0
Grudziądz ziemski	0	0	1	1	0
Toruń grodzki	1	0	0	0	0
Toruń ziemski	2	0	0	0	0
Włocławek grodzki	1	1	1	1	1
Włocławek ziemski	0	1	0	0	0
Aleksandrów Kujawski	1	1	1	0	0
Brodnica	1	2	1	1	1
Chełmno	0	0	0	0	1

Golub Dobrzyń	0	0	0	0	0
Inowrocław	0	0	0	0	0
Lipno	0	0	0	0	0
Mogilno	0	3	0	0	0
Nakło nad Notecią	0	0	0	0	0
Radziejów	0	0	0	0	0
Rypin	0	0	1	1	0
Sępólno Krajeńskie	0	3	0	1	1
Świecie	0	2	1	0	0
Tuchola	2	3	1	0	0
Wąbrzeźno	0	0	1	0	0
Żnin	1	1	0	0	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Załącznika Nr3 do Sprawozdania o rynku pracy MRPiPS-01.

3. ZAPOTRZEBOWANIE NA PRACOWNIKÓW – BADANIA PRACODAWCÓW, ANALIZA INTERNETOWYCH OFERT PRACY, BADANIA LOSÓW ABSOLWENTÓW

W badaniu "Zapotrzebowanie na zawody oraz diagnoza potrzeb w zakresie kształcenia ustawicznego wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego" zrealizowanym w 2016 roku brak danych na temat zawodu inżynier leśnictwa⁸.

Raport z badania ofert pracy publikowanych w Internecie w województwie kujawsko-pomorskim w 2015 roku nie zawiera informacji dotyczących zawodu inżynier leśnictwa⁹.

Informacje na temat zawodowych losów absolwentów uczelni dostępne są w ogólnopolskim systemie monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (ELA): <http://ela.nauka.gov.pl/>

⁸ Szczegółowy opis metodologii i wyników badania zawiera raport dostępny w publikacji "Zapotrzebowanie na zawody i kwalifikacje w opinii pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego. Potrzeby szkoleniowe pracodawców". <http://wuptorun.praca.gov.pl/publikacje-dotyczace-ryнку-pracy>

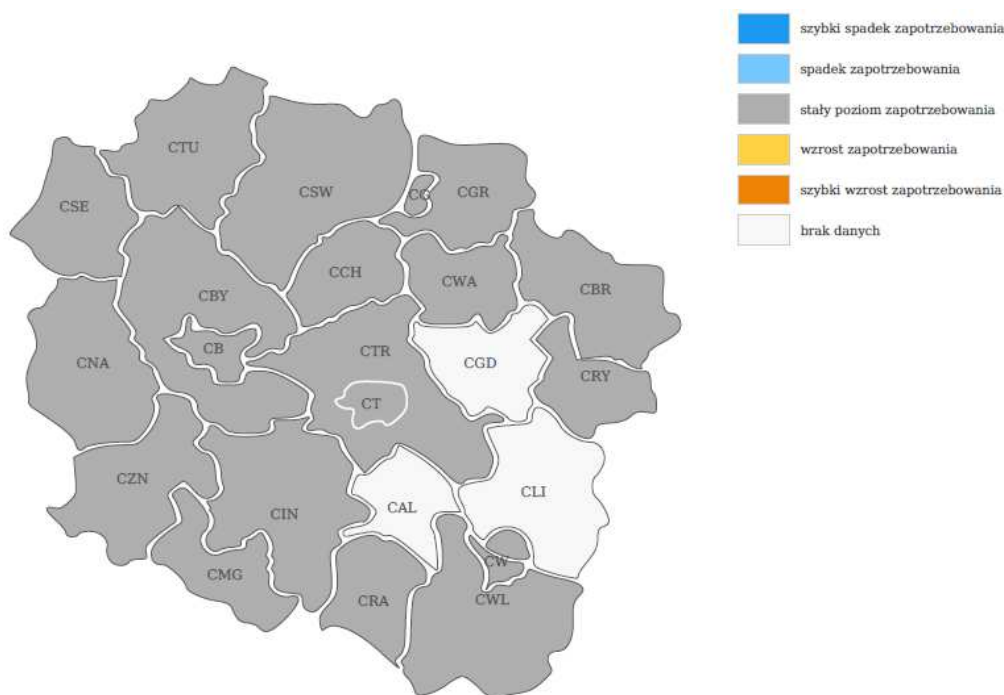
⁹ Badanie zostało przeprowadzone zgodnie z założeniami „Nowej metodologii prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”. Celem badania internetowych ofert pracy jest uzupełnienie informacji pochodzących z powiatowych urzędów pracy na temat zapotrzebowania na zawody na regionalnym rynku pracy. Materiał badawczy stanowiły ogłoszenia o pracy z kwietnia i października 2015r. dostępne w portalu Zielona Linia (tj. ogłoszenia skupione z następujących portali internetowych: praca.pl, gazeta praca.pl, pracuj.pl, praca.gratka.pl), które zostały zweryfikowane przez pracowników WUP w Toruniu, a następnie uogólnione dla całego 2015 roku. Raport z badania znajduje się na stronie: <http://wuptorun.praca.gov.pl/publikacje-dotyczace-ryнку-pracy>

4. PROGNOZY RYNKU PRACY – BAROMETR ZAWODÓW

Barometr zawodów to badanie, które przewiduje zapotrzebowanie na pracowników na kolejny rok. Prognoza ta opiera się na opinii ekspertów (pracowników urzędów pracy oraz agencji zatrudnienia) analizujących sytuację w poszczególnych zawodach. Ocenie podlegają zawody najczęściej występujące na rynku pracy. Głównym efektem badania są **informacje o grupach zawodów**, dla których prognozuje się, iż będą charakteryzować się deficytem, równowagą lub nadwyżką osób poszukujących pracy.

Według prognozy na **2020 rok** w woj. kujawsko-pomorskim poszczególne zawody z uwagi na podobieństwo wykonywanych zadań zostały ujęte w 168 grup. **Do grupy barometrowej Specjaliści rolnictwa i leśnictwa** został zaliczony zawód **inżynier leśnictwa**. Według ww. prognozy grupa ta będzie **grupą zrównoważoną**¹⁰.

PROGNOZA NA 2020, WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE
ZMIANA ZAPOTRZEBOWANIA NA PRACOWNIKÓW
W GRUPIE ZAWODÓW: SPECJALIŚCI ROLNICTWA I LEŚNICTWA – WG POWIATÓW

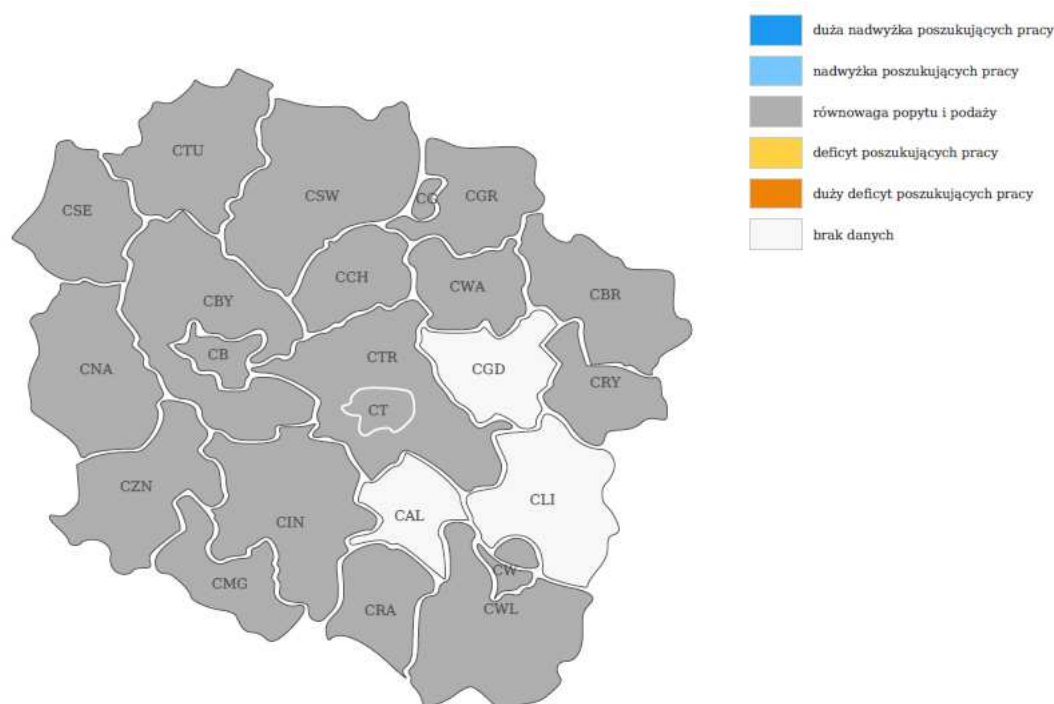
¹⁰<http://barometrzwodow.pl/>

Zawody deficytowe to te, w których w najbliższym roku nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy, gdyż zapotrzebowanie pracodawców będzie w ich przypadku duże, a podaż pracowników chętnych do podjęcia zatrudnienia i mających odpowiednie kwalifikacje – niewielka.

Zawody zrównoważone to te, w których liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych i chętnych do podjęcia zatrudnienia w danym zawodzie (podaż i popyt zrównoważą się).

Zawody nadwyżkowe to te, w których znalezienie pracy może być trudniejsze ze względu na małe zapotrzebowanie oraz wielu kandydatów chętnych do podjęcia pracy i spełniających wymagania pracodawców.

PROGNOZA NA 2020, WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE
RELACJA MIĘDZY DOSTĘPNĄ SIŁĄ ROBOCZĄ A ZAPOTRZEBOWANIEM NA PRACOWNIKÓW
W GRUPIE ZAWODÓW: SPECJALIŚCI ROLNICTWA I LEŚNICTWA – WG POWIATÓW

5. KSZTAŁCENIE W ZAWODZIE

Informacje o kierunkach studiów prowadzonych w Polsce dostępne są w systemie RAD-on Raporty Analizy Dane:

<https://radon.nauka.gov.pl/dane/studia-prowadzone-na-okreslonym-kierunku>

ABSOLWENCI I STUDENCI KIERUNKU LEŚNICTWO W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM WEDŁUG UCZELNI¹¹

Nazwa szkoły	Wyszczególnienie	Absolwenci 2015	Absolwenci 2016	Absolwenci 2017	Absolwenci 2018	Studenci 2018/19
Wyższa Szkoła Zarządzania Środowiskiem w Tucholi	ogółem	75	94	113	115	487
	studia I stopnia	75	94	113	90	422
	studia II stopnia	-	-	-	25	65
Województwo kujawsko-pomorskie	ogółem	75	94	113	115	487
	studia I stopnia	75	94	113	90	422
	studia II stopnia	-	-	-	25	65

¹¹Informacja przygotowana na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego o szkołach wyższych działających w roku akademickim 2018/19 oraz w latach poprzednich.

6. INFORMACJE DODATKOWE

Lasy Państwowe

<https://www.lasy.gov.pl/pl>

Związek Leśników Polskich w Rzeczypospolitej Polskiej

<http://zlpwpr.pl/>

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa

<http://www.sitlid.pl/>

Instytut Badawczy Leśnictwa

<https://www.ibles.pl/>

Ministerstwo Środowiska

<https://www.gov.pl/web/srodowisko>

Portale tematyczne:

<http://www.laspolski.pl/>

<https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/>

Opracowała:

Marzena Kunecka

doradca zawodowy

WUP w Toruniu - Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej we Włocławku

Akceptowała:

Bogusława Szewczyk-Modrzejewska

Kierownik Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej we Włocławku

Aktualizacja: grudzień 2020r.

7. MOŻLIWOŚCI I WARUNKI ZATRUDNIENIA W ZAWODZIE W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ

Dostęp do rynków pracy krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG).

Swobodny przepływ pracowników jest jednym z fundamentów rynku wewnętrznego UE/EFTA. Uprawnia do poszukiwania i podejmowania pracy w innym państwie członkowskim bez konieczności uzyskania pozwolenia na pracę. Obywatele Polski mając swobodny dostęp do rynków pracy są na równi traktowani z obywatelami danego państwa członkowskiego w zakresie zatrudnienia, warunków pracy oraz przywilejów socjalnych i podatkowych. Mobilność zawodowa umożliwia poprawę warunków materialnych poprzez skuteczniejsze wyjście z bezrobocia co może się wiązać ze zmianą zawodu bądź miejsca zamieszkania w celu podjęcia odpowiedniego zatrudnienia.

Informacja dla osób poszukujących pracy w zawodzie inżynier leśnictwa w krajach EOG:

Osoba, która chce podjąć pracę jako inżynier leśnictwa w jednym z krajów EOG, powinna sprawdzić czy zawód ten nie jest w tym kraju regulowany tj. czy do jego wykonywania w danym państwie konieczne jest posiadanie konkretnego dyplomu otwierającego dostęp do tego zawodu czy też zdanie specjalnych egzaminów np. państwowych lub zarejestrowanie się w organizacji zawodowej, co wiąże

się z oficjalnym uznaniem kwalifikacji i doświadczenia zawodowego. Jeśli Twój zawód jest zawodem regulowanym w kraju UE w którym zamierzasz go wykonywać, być może najpierw będziesz musiał wystąpić o oficjalne uznanie przez ten kraj Twoich kwalifikacji zawodowych.

Aby sprawdzić, czy zawód inżynier leśnictwa jest regulowany należy skorzystać z wyszukiwarki na portalu: Twoja Europa” prowadzoną przez Komisję Europejską:

<http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=regprofs>

Obecnie w trzech krajach EOG zawód inżynier leśnictwa jest regulowany, są to: Chorwacja, Portugalia oraz Hiszpania.

Sprawdź, czy musisz ubiegać się o uznanie swoich kwalifikacji zawodowych i jaki wniosek musisz złożyć:

https://europa.eu/youreurope/citizens/work/professional-qualifications/regulated-professions/index_pl.htm

W przypadku braku informacji o danym zawodzie w powyższej wyszukiwarce lub w razie potrzeby uzyskania dodatkowych informacji, należy zgłosić się do jednego z punktów kontaktowych ds. kwalifikacji zawodowych UE

https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals_en#contacts

Zapotrzebowanie na osoby z zawodem inżynier leśnictwa wg Europejskiego Portalu Mobilności Zawodowej <http://eures.europa.eu>

Z danych dostępnych na portalu EURES wynika, że osoby ubiegające się o pracę w zawodzie inżynier leśnictwa w krajach EOG powinny mieć ukończone studia wyższe (w tym licencjat) oraz posiadać doświadczenie zawodowe związane z uprawą roślin, pracach laboratoryjnych oraz stanach inwentaryzacyjnych lasu - taksacja. Kandydaci powinni posiadać znajomość przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy potwierdzoną certyfikatem (lub odpowiednią kartą). Ponadto wymagana jest znajomość programów pakietu Microsoft Office. Należy pamiętać, że pracodawcy oczekują od pracownika znajomości języka kraju, w którym wykonywana będzie praca (często wymagana jest znajomość innego języka), posiadania prawa jazdy (mile widziany również własny samochód) jak również wysokich umiejętności komunikacyjnych oraz pracy zarówno indywidualnej jak i zespołowej.

Aktualne dane dotyczące liczby zgłoszonych ofert pracy dla inżyniera leśnictwa w krajach EOG dostępne są na stronie internetowej:

- <https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

Na Europejskim Portalu Mobilności Zawodowej, poza ofertami pracy, znaleźć można wiele innych przydatnych informacji związanych z pracą za granicą. Dodatkowo warto skorzystać ze strony internetowej EURES Polska - www.eures.praca.gov.pl znajdziesz tam informacje na temat:

- jak szukać pracy w UE i EFTA
<https://eures.praca.gov.pl/szukasz-pracy-w-ue/jestes-obywatelem-polski>
- warunków życia i pracy za granicą
<https://eures.praca.gov.pl/szukasz-pracy-w-ue/jestes-obywatelem-polski/zycie-i-praca-w-krajach-ue-i-efta>
- bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicą
<https://eures.praca.gov.pl/szukasz-pracy-w-ue/jestes-obywatelem-polski/bezpieczne-wyjazdy-do-pracy-za->

[granice](#)

- o Europass tj. ujednoliconym życiorysie zawodowym
<https://europass.cedefop.europa.eu/pl/documents/curriculum-vitae>
- przepisów dla osób powracających do kraju
<https://eures.praca.gov.pl/szukasz-pracy-w-ue/jestes-obywatelem-polski/jestes-polakiem-chcesz-wrocic-do-kraju>
- zatrudnienia pracowników przygranicznych i transgranicznych
<https://eures.praca.gov.pl/szukasz-pracy-w-ue/jestes-obywatelem-polski/jestes-pracownikiem-przygranicznym>

Opracowała:

Justyna Grębicka
pośrednik pracy

WUP w Toruniu, Wydział Pośrednictwa Pracy O/Z we Włocławku
Zaktualizowała: Aneta Kwintera

Aktualizacja: czerwiec 2020 r.